

Cebit 99: trends op het gebied van kantoorautomatisering

In Hannover vindt ieder voorjaar de grootste internationale beurs plaats met betrekking tot automatisering en telecommunicatie: de Cebit. Voor de kantoorautomatisering worden hier trends zichtbaar die de komende jaren het werken op kantoor ingrijpend zullen veranderen. Leo Hooijmans was er drie dagen. Een verslag.

Leo A.M. Hooijmans¹

Het is onmogelijk in één oogopslag een indruk te geven van een beurs waar in een paar dagen tijd meer dan 700.000 geschatte bezoekers (het exacte aantal was op het moment van bezoek nog niet bekend, red.) de toegangspoorten passeren. Wie nooit de Cebit bezocht heeft, moet zich voorstellen dat de hallen 1 en 2 samen net zo groot zijn als alle vierkante meters van de RAI in Amsterdam tezamen en dat er inderdaad drie dagen nodig zijn om in hal 1 tot en met hal 28 langs alle stands te wandelen.

De bezoektijd aan de stands moet men dan overigens wel aanzienlijk beperken. Het opvallende aan de Cebit is dat het de enige beurs is op het vakgebied van facilitair management die groeit en bloeit (tot en met 23 maart was er al 5% meer bezoek dan in 1998). Dat kan men ook goed merken omstreeks de lunchtijd. Het is heel gewoon om circa 10 minuten te moeten wachten op een tafel; ongeveer 15-30 minuten te wachten voor de bediening en voor de rekening moet je daar nog eens 15 minuten bij optellen. Maar dat terzijde. Een beurs bezoeken is nu eenmaal gewoon hard werken. Verstandig is het dus om gewoon niet te lunchen of voor een ander tijdstip te kiezen.

Beursimpressies

De eerste algemene indruk was dat alles weer sneller gaat (let op de PC-snel-

heid), dat er weer meer is (in termen van RAM-geheugen en HD-opslag), alles weer groter is (zie de doorsnede van monitoren en LCD-schermen), en tegelijkertijd bijna alles weer kleiner, dunner en lichter is (zie de laptops, mobiele telefoons, enzovoort).

Verder wordt het duidelijk dat het Microsoft-imperium scheurtjes vertoont, Internet verschrikkelijk doorbreekt en de digitale fotografie de fotowereld, en met name de branche van uitgevers en drukkers geheel op zijn kop zet. Duidelijk is in ieder geval dat, als men in de kantooromgeving zijn brood wil blijven verdienen, men in alle lagen van de kantoorfuncties het digitale alfabet moet leren, of op een omscholingscursus moet inschrijven om een ander vak te leren. Geen enkel vakgebied, beroep en/of functie geeft nog zekerheid en zeker geen rust. Alles is gericht op haasten, haasten, haasten, stressen, stressen, stressen. En de psychologen,

de gezondheidsindustrie en de arbo-dienstverlening varen daar wel bij....

Microsoft

Bill Gates stond ook tijdens de Cebit 99 weer in het middelpunt van de belangstelling. Diverse vakbladen en tv-rubrieken besteedden aandacht aan het proces in verband met de (veronderstelde) monopoliepositie van Microsoft. Een afbeelding van Bill met een barst in zijn bril en een blauw geslagen oog typeert zijn huidige positie. Of hij uiteindelijk veroordeeld zal worden voor zijn streven naar een monopoliepositie, is niet helemaal duidelijk en valt nog te bezien.

Wel is duidelijk dat Microsoft de positie van 'absolute monopolist' zeker niet meer gaat halen. Aan alle kanten wordt er aan de stoelpoten van Windows en MS-Office gezaagd. MacOS-10, de tegenhanger van Windows NT, kon men zien draaien op de

¹ Leo Hooijmans van Galileo & Partners (www.npartners.nl) uit Noordwijk is kenniswerker op het gebied van de kantoor-indeling en -uitrusting. De opleidingen die hij samen met Maarten van 't Hof geeft en het advieswerk hebben met name te maken met bouwplanning en oppervlakteberekening, archivering en registratuurplanning (be-waarkunde), arbo en ergonomie in het kantoor, meubelplanning en -selectie, elektronisch tekenen en inventarisbeheer. Tevens is hij actief binnen de vereniging FMN en is hij vakdocent voor een enkele brancheorganisaties.

Apple-stand. Daar werd gedemonstreerd dat een dossier met data met een omvang van 12MB via het Internet (aangesloten op het netwerk) in ongeveer 100 seconden van de ene plaats op de wereld naar een ander plek verzonden kan worden. Dan knipper je toch wel even met je ogen en wrijf je nog een keer, nietwaar?

Linux, een besturingsprogramma dat de concurrentie aangaat met Windows NT, liet zijn freakperiode achter zich. Het shareware-programma wordt bijna kosteloos gedistribueerd en bedrijven als Dell, IBM en Siemens leveren al computers met Linux.

Softwareleveranciers als SAP, Star en diverse andere softwarehuizen springen eveneens in op het Linux besturingsprogramma. Star levert een praktisch kosteloos Office-pakket voor dit nieuwe besturingssysteem, waarvan de prestaties zeker niet kinderachtig te noemen zijn. MS-Office krijgt ook meer concurrentie. Corel bijvoorbeeld heeft sinds ze WordPerfect hebben overgenomen ontzaglijk hard gewerkt om het (hopeloos slechte) product van vroeger met de beste marketingtechnieken van de jaren tachtig weer nieuw leven in te blazen. Het wordt geleverd in een zogenaamde Suite, inclusief een tekstverwerkings-, rekenblad- en presentatieprogramma. Het positieve van dit pakket was niet alleen dat het meer kan dan MS-Office, maar dat het gebruikersgemak veel groter is. Tekst, data of plaatjes kopiëren bijvoorbeeld of het inspringen van teksten, gaat niet alleen sneller, maar bovenal eenvoudiger. Nu is daarom de tijd rijp voor computer-analfabeten, door Maurice de Hond digibeten genoemd, om hun werkzaamheden ook te gaan automatiseren.

Internet en telecommunicatie

Waar zouden we zijn zonder de telefoonlijn. Die lijn wordt steeds minder letterlijk en steeds meer figuurlijk. De mobiele data-overdracht via infrarood, gsm-zenders en satellieten vindt steeds meer aftrek. Vrijheid, blijheid. Alleen kunnen veel bezitters van de mobiele telefoons nog niet echt goed met hun vrijheid omgaan. Ze zijn eerder vrijheidsberovers van de rust in onze omgeving. Dit zal in de toekomst wel weer minder worden, of we zullen er aan moeten wennen en dan stoort het ook weer minder.

Ik lees mijn vakliteratuur graag op een terrasje in de zon. Mijn kantoor aan huis staat niet voor niets in Noordwijk. Soms gaan de gesprekken om je heen over alledaagse zaken, maar laatst hoorde ik flarden van een gesprek die mijn zakelijke aandacht trokken. Het ging over een administratiekantoor waar men pas vorig jaar voor het eerst computers had aangeschaft. Dan spits je toch even de oren. Dat in 1999 een bestaand bedrijf voor de eerste keer een computer aanschaft en daar nog trots op is ook. Niet te geloven!

Navraag leerde dat de inmiddels gepensioneerde directeur/eigenaar van het bedrijfje een afkeer had van computers en het daarom verboden had zijn bedrijf te voorzien van één of meerdere computers. Ook na zijn pensionering hield hij dat nog vol. Na zijn overlijden zijn de opvolgers er toch toe overgegaan om hun eerste computer aan te schaffen en zij hebben daar nu wel profijt van.

De vraag komt op of deze oude baas gelijk had of niet. Eind jaren tachtig heeft de Gartner Group in de VS een onderzoek gedaan naar de productiviteit in kantoren met betrekking tot het gebruik van computers. Als gevolg van het computergebruik bleek de productiviteit over een periode van circa vijf jaar met gemiddeld 4% te zijn gedaald. De oude baas had dit vermoedelijk bewust of onbewust goed gezien en dacht dan ook: 'Na mijn dood de zondloed'. Gelukkig leven we nu bijna in de 21e eeuw en is de computer als hulpmiddel zo ontwikkeld, dat hij zeker een positieve ondersteuning kan geven aan de productiviteit van de kantoorwerkzaamheden. Zolang we de computer maar blijven gebruiken als hulpmiddel voor onze routinematige werkzaamheden, waardoor we meer tijd kunnen besteden aan de creatieve en vaak leukere dingen van het leven, zoals een terrasje pakken in Noordwijk....

De mobiele data-overdracht is ook voor de niet-mondelinge communicatie een gemak. Met de laptop (schootcomputer), mobiele telefoon, digitaal horloge, enzovoort, kan men alle bedrijfs- en nieuwsinformatie naar iedere plek van de wereld zenden. Als de ontvanger het wil ontvangen, kan men spreken over de grootste vrijheid aller tijden. Het kan natuurlijk ook een storing zijn voor diegene die van zijn vrije tijd wil genieten of gewoon eens zijn werk te doen. Op de beurs kon men veel van deze nieuwe apparatuur (laten) demonstreren. Telefoons rinkelden aan alle kanten. Informatie werd uitgewisseld via cd-roms en Internet. De beurscatalogus was gelukkig al voor de aanvang van de Cebit eveneens toegezonden per cd. Niet alleen een aanmerkelijke gewichtsbesparing, maar waarschijnlijk ook een reductie op bomen kappen en bovendien een stuk gebruiksvriendelijker. Een ander groot voordeel hiervan was dat ik op voorhand al mijn bezoek- en looproute via het Internet kon maken. De lijstjes van op voorhand opgezochte leveranciers, merken en/of producten stonden reeds in mijn notitieboekje en ik kon de informatie bijhouden. Desgewenst kon ook een lijst geproduceerd worden in alfabetische en/of hal-volgorde. Als men dat dan vervolgens op een A-viertje afdrukt, hoeft men niet gehele beurscatalogus mee te zeulen. Nog een tip voor de organisatoren. Naast de beurscatalogus op cd kan op diezelfde cd volgend jaar volgens mij ook veel meer gebruik

gemaakt van visuele informatie en illustraties.

Digitale informatie

Een plaatje zegt meer dan duizend worden. Bij Photodisc op de stand van Adobe kon men een cd meenemen met bijna 30.000 plaatjes. Letterlijk genomen een cd met meer dan 30 miljoen woorden. Deze plaatjes zijn in een lage resolutie gratis te bekijken. Voor publicatie in bijvoorbeeld een tijdschrift of reclamefolder kunnen ze via Internet in hogere resoluties opgehaald worden en eventueel betaald met de creditkaart. Men heeft dan direct de fotorechten betaald! De fotograaf die nog zweert bij zijn fotorolletje en beweert dat digitale fotografie niet de kwaliteit haalt die hij wenst, mag wel inschrijven voor een omscholingscursus, want de huidige digitale camera's zijn bijzonder scherp. En de camera's worden ook steeds kleiner en goedkoper. Zo ook de inktjetprinters. Ook hier geldt: superscherp, kleiner en goedkoper. Duizend(en) woorden afgedrukt op papier zeggen wel veel, maar daar krijg je uiteindelijk lasogen van. Elektronische documenten hebben allereerst het voordeel dat ze weinig ruimte innemen en bovenal het voordeel dat je er razendsnel in kan zoeken. Ook voor elektronisch wegschrijven heeft zich inmiddels een wereldstandaard gevormd met een programma van Adobe Systems. Op de Cebit werd de juist verschenen Acrobat-versie 4.0 gedemonstreerd en uitgelegd. ◀